

Brussel, 13 maart 2025
(OR. en)

7050/25

SOC 125
EMPL 84
ECOFIN 281
EDUC 57

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6460/25
Betreft:	Conclusies van de Raad over het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2025

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2025, die de Raad tijdens zijn zitting van 10 maart 2025 heeft goedgekeurd.

Conclusies van de Raad
over het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2025

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE:

1. MET TEVREDENHEID VASTSTELLEND dat de arbeidsmarkresultaten in 2023 sterk zijn gebleven, waarbij de arbeidsparticipatie in de EU een nieuw recordniveau van 75,3 % bereikte (stijging met 0,7 procentpunt ten opzichte van 2022)¹ en de werkloosheid in de EU een historisch laag niveau van 6,1 % bereikte (daling van 0,1 procentpunt ten opzichte van 2022)²; ER NOTA VAN NEMEND dat ongeveer 90 % van de werkgelegenheidsgroei in 2023 het gevolg was van een groeiende beroepsbevolking, met inbegrip van een verdere vermindering van de genderkloof inzake arbeidsparticipatie tot 10,2 procentpunt (een daling van 0,5 procentpunt ten opzichte van 2022);
2. EROP WIJZEND dat, ondanks de sterke prestaties van de arbeidsmarkt in de EU, er in de najaarsprognoses van de Commissie wordt uitgegaan van een reële bbp-groei in de EU van slechts 0,9 % in 2024, terwijl de groei van de arbeidsproductiviteit verder afnam tot 0,7 % in 2023, ten opzichte van een jaargemiddelde van 0,8 % tussen 2010 en 2019 en van 1,4 % vóór 2007; ERAAN HERINNEREND dat de tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden de afgelopen tien jaar in de meeste lidstaten fors zijn toegenomen en dat deze, ondanks een lichte daling in 2024, een belangrijk knelpunt voor productiviteits- en economische groei blijven; BENADRUKKEND dat er nog veel ruimte voor verbetering is wat betreft de arbeidsomstandigheden in bepaalde sectoren en de arbeidsmarkresultaten van ondervertegenwoordigde groepen – waaronder vrouwen, oudere werknemers, jongeren, personen met een beperking, laaggeschoolden en onderdanen van derde landen –, en dat er binnen de lidstaten nog steeds aanmerkelijke regionale verschillen bestaan;

¹ 80,4 % voor mannen (stijging met 0,5 procentpunt ten opzichte van 2022) en 70,2 % voor vrouwen (stijging met 1 procentpunt ten opzichte van 2022).

² 5,8 % voor mannen (stijging met 0,1 procentpunt ten opzichte van 2022) en 6,4 % voor vrouwen (stijging met 0,1 procentpunt ten opzichte van 2022).

3. BENADRUKKEND dat de gemiddelde reële lonen in de EU, na een scherpe daling (-3,7 % in 2022 en -0,2 % in 2023), in 2024 nog steeds onder het niveau van vóór de COVID-19-pandemie lagen, ondanks een voortdurende daling van de inflatie, en dat armoede onder werkenden weliswaar een lichte daling vertoonde (van 8,5 % in 2022 tot 8,3 % in 2023), maar nog steeds aanzienlijk hoger ligt onder mensen met atypisch werk; ER desondanks MEEINGENOMEN dat de stijgingen van de wettelijke minimumlonen tussen 2023 en 2024 het verlies aan koopkracht voor werknemers met een minimumloon in de meeste lidstaten grotendeels compenseren; HERINNEREND aan het belang van een sterke sociale dialoog en doeltreffende collectieve onderhandelingen voor het bevorderen van loonontwikkelingen en goede arbeidsomstandigheden; EROP WIJZEND dat eerlijke lonen een grotere stimulans kunnen zijn om te werken en de koopkracht van met name laagbetaalde werknemers kunnen beschermen, zonder het concurrentievermogen in gevaar te brengen;
4. BENADRUKKEND dat in 2023 meer dan de helft van de tijdelijke werknemers in de EU onvrijwillig een dergelijke arbeidsovereenkomst had, waarbij dit vooral het geval was bij vrouwen en jongeren en er grote verschillen bestonden tussen de lidstaten; ERAAN HERINNEREND dat perioden van onvrijwillig tijdelijk en deeltijdwerk, vooral in combinatie met lage doorstromingspercentages naar vastere contracten, kunnen leiden tot hiaten in de werkzekerheid en arbeidsomstandigheden, met gevolgen die ook de toegang tot toereikende sociale bescherming betreffen;

5. ER met bezorgdheid **NOTA VAN NEMEND** dat de basisvaardigheden afnemen, met name onder minder bevoorrechte leerlingen en bevolkingsgroepen (zoals blijkt uit recente PISA- en PIAAC-studies)³, dat betekenisvolle vooruitgang in de deelname aan volwassenenonderwijs uitblijft⁴, en dat de digitale basisvaardigheden maar traag vooruitgaan; **OPNIEUW BEVESTIGEND**, in dit verband, dat het noodzakelijk is de toegang tot en de kwaliteit van onderwijs, om- en bijscholingsmogelijkheden en een leven lang leren te verbeteren, teneinde opwaartse sociale convergentie tussen de lidstaten te bevorderen en het productiviteitspotentieel van de EU te vergroten in de context van snelle technologische vooruitgang en vergrijzing;
6. **OPNIEUW BEVESTIGEND** dat, ondanks een lichte daling in 2023 van het aantal mensen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd, de verschillen tussen de lidstaten en regio's en tussen bevolkingsgroepen groot blijven, waarbij het armoederisico nog steeds groter is voor kinderen, ouderen, personen met een handicap en buiten de EU geboren personen; **CONSTATEREND**, met bezorgdheid, dat het percentage kinderen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd, sinds 2019 geleidelijk is toegenomen; **BENADRUKKEND** dat de modernisering van de socialebeschermings- en inclusiestelsels gelijke tred moet houden met de duale transitie, de demografische langetermijntrends en de veranderingen in de arbeidswereld, om te waarborgen dat deze stelsels doeltreffend blijven als macro-economische stabilisatoren en bescherming tegen sociale risico's.

³ OECD, [Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World?: Survey of Adult Skills 2023](#), OECD Skills Studies, OECD Publishing, Parijs, 2024. Opgevraagd na de bekendmaking van 10 december 2024.

⁴ [Speciaal uittreksel van Eurostat betreffende de deelname van volwassenen aan leeractiviteiten gedurende de laatste twaalf maanden, met uitsluiting van begeleide opleiding op de werkplek, uit de enquête volwasseneneducatie.](#)

7. **NOGMAALS BENADRUKKEND** dat de huisvestingskosten een financiële last blijven voor bijna de helft, en een zware financiële last voor bijna een derde van de huishoudens in de EU, terwijl de energiearmoede, gemeten als het percentage mensen dat niet in staat is hun woning voldoende te verwarmen, sinds 2021 toeneemt; **ERAAN HERINNEREND** dat juist zij die reeds een armoederisico lopen, extra hard worden getroffen door de uitdagingen op beide gebieden;
8. **BENADRUKKEND**, in het licht van de bovengenoemde sociaal-economische context, dat opwaartse economische en sociale convergentie moet worden bevorderd door vooruitgang te boeken met de EU-kerndoelen en de nationale doelstellingen voor 2030 inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding, waarbij het volgende in aanmerking wordt genomen:
- de Unie is goed op weg naar het behalen van de doelstelling van 78 % arbeidsparticipatie in 2030 (75,3 % in 2023), waarbij alle lidstaten reeds hun nationale streefcijfers hebben bereikt;
 - er zijn nog grote inspanningen nodig om de vaardigheidsdoelstelling – dat in 2030 jaarlijks ten minste 60 % van alle volwassenen in de EU een opleiding volgt (39,5 % in 2022) – te halen, met name omdat de meeste lidstaten achterlopen met de verwezenlijking van hun nationale streefcijfers;
 - de inspanningen moeten aanzienlijk worden opgevoerd om de EU-doelstelling voor armoedebestrijding – een daling van het aantal mensen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd van ten minste 15 miljoen in 2030 (waaronder ten minste 5 miljoen kinderen) – te halen; het huidige tempo van de daling, ongeveer 1,6 miljoen personen in de EU tussen 2019 en 2023, volstaat niet om het EU-streefcijfer te halen, en bijna de helft van de lidstaten heeft in deze periode een toename van het aantal aan risico blootgestelde personen vastgesteld;

9. BENADRUKKEND dat een coherente en goed doordachte arbeidsmarkt, dito vaardigheden en een dito sociaal beleid een cruciale rol spelen bij het aanjagen van economische groei, concurrentievermogen en productiviteit, naast de verwezenlijking van sociale doelstellingen; BEVESTIGEND dat het belangrijk is de empirisch onderbouwde beleidsvorming te versterken voor een betere beoordeling van het effect van beleidsmaatregelen op het gebied van werkgelegenheid, vaardigheden en sociaal beleid op de economische groei, alsook de mogelijke effecten van beleidsmaatregelen op de arbeidsmarktparticipatie, armoede en sociale uitsluiting, en ongelijkheid;
10. WIJZEND OP de belangrijke rol van cohesiebeleidsfondsen, met name het Europees Sociaal Fonds Plus, en van het instrument voor technische ondersteuning en de herstel- en veerkrachtfaciliteit bij het ondersteunen van de toepassing van de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten in de lidstaten; INGENOMEN MET het feit dat ongeveer een derde van de mijlpalen en streefdoelen in de herstel- en veerkrachtplannen de maatregelen op het gebied van werkgelegenheid, vaardigheden en sociaal beleid rechtstreeks ondersteunen;
11. KENNISNEMEND van de bevindingen van de landspecifieke analyses op basis van de beginselen van het kader voor sociale convergentie, in overeenstemming met de doelstellingen van artikel 3, lid 3, punt b), van Verordening (EU) 2024/1263, die zullen worden gevolgd door de aanstaande bekendmaking door de Commissie van een meer gedetailleerde tweede analyse voor de tien lidstaten die in de eerste analyse zijn aangemerkt als blootgesteld aan potentiële risico's voor opwaartse sociale convergentie;

12. VERZOEKT de lidstaten om, in nauwe samenwerking met de sociale partners, het vaardigheden- en arbeidsmarktbeleid ter bevordering van een leven lang leren, met inbegrip van bij- en omscholing van volwassenen, en van arbeidsmarktparticipatie, in het bijzonder die van ondervertegenwoordigde groepen, te versterken; ROEPT de lidstaten OP dit beleid te versterken om bij te dragen tot het concurrentievermogen van de EU en een inclusieve arbeidsmarkt en samenleving, onder meer door tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden aan te pakken – ook door beter inzicht en betere prognoses inzake vaardigheden –, hoogkwalitatieve loopbaanverandering te vergemakkelijken, en het scheppen van hoogwaardige banen te bevorderen, in overeenstemming met de veranderende dynamiek van de arbeidsmarkt, onder meer ten gevolge van de duale transitie en demografische verandering;
13. DOET EEN OPROEP aan de lidstaten de socialebeschermings- en inclusiestelsels sneller te moderniseren, en de toegang tot toereikende en duurzame sociale bescherming en tot ondersteunende en essentiële diensten te verbeteren, teneinde het risico op armoede en sociale uitsluiting te verminderen, met name onder kinderen; DOET EEN OPROEP aan de lidstaten de beschikbaarheid van betaalbare huisvesting en huisvestingssteun te verbeteren, en de inspanningen op te voeren om dakloosheid uit te bannen;
14. VERZOEKT de lidstaten om regelmatig effectbeoordelingen vooraf en achteraf uit te voeren voor hervormingen en investeringen op het gebied van werkgelegenheid, vaardigheden en sociaal beleid, inclusief beoordeling van de verdelingseffecten ervan;

15. ROEPT de lidstaten OP rekening te houden met de bevindingen van het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid bij het uitvoeren van hun budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn en bij het opstellen van het bijbehorende jaarlijkse voortgangsverslag, in overeenstemming met de vereiste om in het kader van het Europees Semester verslag uit te brengen over de vooruitgang bij de verwezenlijking van de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten; VERZOEKT het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming toezicht te houden op de werkgelegenheids- en sociale aspecten van de budgettaire-structurele plannen voor de middellange termijn en de jaarlijkse voortgangsverslagen, en verslag uit te brengen aan de Raad;
16. DOET EEN OPROEP aan de Commissie om in het jaarlijkse voorstel voor een gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid op systematischer wijze naar geslacht uitgesplitste statistieken te presenteren, teneinde de resterende genderkloven aan het licht te brengen en geleidelijk te dichten;
17. VERZOEKT de Commissie om, bij het geplande werk aan het kader voor sociale convergentie, het in kaart brengen van risico's en uitdagingen voor opwaartse sociale convergentie verder vooruit te helpen, en tegelijkertijd mogelijke aanpassingen te overwegen, samen met het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming, met name door de methode van de eerste analyse te heroverwegen en de tekortkomingen van het huidige sociaal scorebord te ondervangen, alsook door de administratieve lasten van het proces te verminderen, zoals aangegeven in de beoordeling door het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming in 2024; VERZOEKT het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming de bevindingen van de tweede analyse te bestuderen, teneinde de Raad te informeren over de stand van de sociale convergentie in de Unie.